

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22332/2023
15.05.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Невенка Савић, адвокат из ..., против туженог Акционарско друштво за осигурање „Генерали осигурање Србија“ а.д.о. Београд, са умешачем на страни туженог Републике Србије, МУП, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5803/22 од 19.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 15.05.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5803/22 од 19.04.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5803/22 од 19.04.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 20297/21 од 09.02.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе учињено поднеском тужилаца од 26.10.2016. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе тужени да им на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед смрти сина исплати и то тужиоцу АА и тужиљи ВВ износе од по 1.000.000,00 динара са законском затезном каматом. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед смрти брата исплати износ од 400.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 09.02.2022. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца ББ у делу којим је тражио да се обавезе тужени да му преко досуђеног износа ставом другим изреке до траженог износа од 1.200.000,00 динара исплати износ од још 800.000,00 динара са законском затезном каматом. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу АА на име накнаде материјалне штете исплати и то на име трошкова подушја износ од 377.500,00 динара, на име трошкова црнине износ од 67.050,00 динара, на име трошкова надгробног споменика износ од 337.900,00 динара, све са законском затезном

каматом почев од 09.02.2022. године до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде материјалне штете преко износа досуђених у ставу четвртог изреке исплати: на име трошкова подушја износ од још 377.500,00 динара, а до траженог износа од 755.000,00 динара и на име трошкова црпине износ од још 67.000,00 динара, а до траженог износа од 134.100,00 динара са траженом законском затезном каматом. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 751.372,36 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5803/22 од 19.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена првостепена пресуда у ставовима другом, трећем, четвртог, петом, шестом и седмом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права и предложили да се ревизија сматра изузетно дозвољеном на основу члана 404. ЗПП због потребе уједначавања судске праксе.

Према члану 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11... 10/23), који се примењује на основу члана 506. став 2. истог Закона, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни суд у већу од пет судија (став 2).

Испитујући дозвољеност изјављене ревизије на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 10/23), Врховни суд је нашао да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужилаца као о изузетно дозвољеној (члан 404. став 1. ЗПП). Наиме, нижестепени судови су оценили да тужиоцима припада право на накнаду нематеријалне и материјалне штете због смрти блиског лица, применом материјалног права који не одступа од праксе изражене у одлукама Врховног касационог суда и Врховног суда у којима је одлучивано о захтевима са чињеничним стањем као у овој правној ствари. Нижестепени судови су оценили да тужиоцима припада право на накнаду нематеријалне и материјалне штете оценом свих околности од значаја за доношење одлуке о висини накнаде штете, водећи рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи ова накнада (члан 200. ЗОО), а новчани износи су умањени за допринос пок. ГГ који је својим радњама допринео настанку повреда, а самим тим и настале штете по тужиоце (доприносом од 50%). Сходно наведеном, ово правно питање није од општег интереса или у интересу равноправности грађана, већ је везано за конкретну чињеничноправну ситуацију и решавање спорног односа странака, а тужиоци нису доставили одлуке судова којима би поткрепили своје тврдње о неуједначеној судској пракси у тумачењу и примени материјалног права у погледу висине досуђене накнаде нематеријалне штете. Из наведеног разлога, на основу члана 404. став 2. ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијеног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У конкретном случају, тужба ради накнаде штете поднета је 13.09.2010. године од стране тужилаца који се налазе у положају формалних супарничара из члана 205. став 1. тачка 2. ЗПП. Због тога се вредност предмета спора одређује према вредности главних захтева сваког од тужилаца засебно, односно, меродавна је појединачно тражена вредност главног захтева. Поднеском од 26.10.2016. године тужба је објективно преиначена, па су то за тужиоца АА 1.444.550,00 динара, тужиљу ВВ 1.000.000,00 динара и за тужиоца ББ 800,00,00 динара. Према члану 209. ЗПП, сваки супарничар је самостална странка у поступку и његове радње или пропуштања не користе, нити штете другим супарничарима. Зато се код формалног супарничарства вредност предмета спора одређује према вредности сваког појединог захтева. За оцену дозвољености ревизије узима се у обзир појединачна вредност тужбеног захтева сваког од супарничара, а не збир свих тужбених захтева.

Имајући у виду да је у овом спору образована процесна заједница формалних супарничара и да вредност предмета спора побијеног дела правноснажне пресуде ни за једног од супарничара не прелази 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, ревизија није дозвољена.

На основу члана 413. Закона о парничном поступку, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић